

El preu no explica, per si sol, qui entra al museu

Published by [Interacció](#) [1] on 03/11/2016 - 10:06 | Last modification: 07/07/2026 - 14:58

El debat sobre la gratuïtat dels museus ha estat sovint plantejat com una oposició entre accessibilitat i sostenibilitat econòmica. Aquest informe resulta especialment interessant perquè intenta desplaçar la discussió del terreny ideològic cap al de l'evidència empírica. Un cop llegit, qüestiona algunes de les afirmacions més repetides sobre els efectes de cobrar o no entrada als museus.

Taking Charge – Evaluating the Evidence: The Impact of Charging or Not for Admissions on Museums

analitza els efectes de les polítiques de preus a partir d'una enquesta a 311 museus del Regne Unit, vint estudis de cas i consultes a responsables del sector. L'objectiu és deliberadament pragmàtic: deixar de banda les posicions de principi i observar què passa realment quan un museu decideix cobrar entrada, deixar de cobrar-la o modificar la seva política de preus.

La primera conclusió és també la més significativa: **no existeix una relació directa entre cobrar entrada i la diversitat social dels públics**. Els museus gratuïts i els que cobren presenten perfils molt semblants pel que fa a la composició social dels visitants. Això no significa que els museus siguin socialment representatius del conjunt de la població. Els autors remarquen precisament el contrari: la composició dels públics continua sent més homogènia que la de les comunitats on s'insereixen els museus. La gratuïtat, per tant, no resol per ella mateixa les desigualtats d'accés.

Aquesta constatació obliga a revisar una idea força estesa en les polítiques culturals. Si el principal obstacle fos únicament econòmic, eliminar el preu hauria de produir una diversificació clara dels públics. L'estudi mostra que les barreres són més complexes i probablement inclouen factors educatius, culturals, territorials o simbòlics que la política de preus, per si sola, no modifica.

El treball també qüestiona altres relacions que sovint es donen per descomptades. Les donacions espontànies no depenen principalment del fet de cobrar o no entrada, ni tampoc existeix una relació consistent entre el cobrament i la despesa complementària a les botigues o cafeteries, encara que els visitants dels museus de pagament tendeixen a utilitzar aquests serveis amb més freqüència. L'únic efecte relativament consistent és que els visitants dels museus que cobren acostumen a romandre més temps dins l'equipament.

?El debat sobre el preu d'entrada forma part de l'accessibilitat dels museus, però les evidències indiquen que no n'explica, per si sol, la diversitat dels públics.

L'informe incorpora també una perspectiva de gestió poc habitual. Cobrar entrada no és només una decisió financera. El procés de venda facilita la benvinguda als visitants, permet obtenir informació sobre els públics i genera un primer contacte personal. Els museus gratuïts necessiten desenvolupar altres mecanismes si volen mantenir aquestes funcions de relació i coneixement dels seus usuaris. En aquest sentit, la política de preus modifica també aspectes organitzatius i no únicament econòmics.

Els autors insisteixen igualment que qualsevol canvi de model requereix una comunicació clara amb la comunitat i amb els grups d'interès. Les reaccions davant la introducció o eliminació del cobrament depenen tant de la manera com s'explica la decisió com de la decisió mateixa.

La principal aportació de l'estudi és, probablement, metodològica. No defensa que els museus hagin de ser gratuïts ni que hagin de cobrar entrada. Mostra que **aquesta és una decisió contextual**, condicionada pel model de museu, els objectius públics, el finançament disponible i les característiques dels visitants. Precisament per això resulta discutible convertir la gratuïtat en una política universal de democratització cultural. Les dades indiquen que pot augmentar la freqüentació d'alguns visitants, però ofereixen poques evidències que, per si sola, transformi la composició social dels públics.

Llegit des del debat actual sobre drets culturals, l'informe manté tota la seva vigència perquè recorda que l'accés a la cultura és un fenomen molt més complex que el preu de l'entrada. Les polítiques de democratització cultural difícilment poden descansar en un únic instrument. Si l'objectiu és ampliar i diversificar els públics, la política de preus és només una peça d'una arquitectura molt més àmplia. (n. de l'e., 2026)

Referència

DC Research. (2016). *Taking Charge – Evaluating the Evidence: The Impact of Charging or Not for Admissions on Museums*. Association of Independent Museums, Arts Council England i Welsh Government.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: equipaments culturals

Tags: accés a la cultura

Tags: públics de la cultura

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2016/evaluating-evidence-impact>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/161007_theimpactofchargingornot.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6736>